

Hoe maak je een doel of afspraak? Inspirerende voorbeelden

Artikel: 2012-001

Datum: januari 2012

Auteur: Anne Marie Vaalburg

Het formuleren van doelen, wensen of afspraken wordt door velen moeilijk gevonden. Sommige zorgorganisaties stellen daarom een standaard doelenboek op. Het gevaar hiervan is dat je niet meer goed luistert naar de individuele zorgbehoeftes/ wensen van de cliënt. Om toch een stap verder te komen in het lastige formuleren van doelen vind je in dit document ter inspiratie een lijst met veel voorbeelden.

De voorbeelden laten zien hoe je uit een gesprek met de cliënt doelen of afspraken kunt halen. Dat is namelijk de manier om aan doelen en afspraken te komen: je gaat in gesprek met de cliënt (of zijn familie) en probeert een link te leggen tussen dat wat hij of zij vertelt en dat wat jij voor hem kan betekenen, wat jij dus in je werk moet doen. Een voorbeeld van hoe zo'n gesprek kan gaan:

Een voorbeeldgesprek

Verzorgende: U vertelt dat u nogal op uw privacy gesteld bent. Wat betekent dat voor u in uw dagelijks leven? Hoe kunnen wij daar rekening mee houden?

Cliënt: Nou ik wil niet dat mensen ongevraagd aan mij spullen komen, die neiging had de thuiszorg nogal eens. Om dingen op te pakken en te vragen: wat is dit, hoe komt u daaraan? Ik vind dat zeer onprettig.

Verzorgende: Dat kan ik me inderdaad voorstellen. Wel is het zo dat we, om u te leren kennen, misschien naar een foto wijzen of naar een schilderij en u dan iets vragen om u beter te leren kennen.

Cliënt: Daar heb ik nu eerst helemaal geen behoefte aan. Misschien als ik jullie wat beter leer kennen, maar de eerste tijd zeker niet.

Verzorgende: Goed dan schrijf ik in uw zorgleefplan: ik ben op mijn privacy gesteld. Ik wil niet dat de verzorging ongevraagd aan mijn eigendommen komt.

Cliënt: Fijn!

Nog een voorbeeldgesprek

Verzorgende: U vertelt dat u veel pijn heeft vanwege uw reuma. Wat kunnen wij daarin voor u betekenen?

Cliënt: me in ieder geval geen stevige hand geven! Of gewoon liever helemaal geen hand. En verder moet je als je me helpt bij het wassen echt geduld hebben. Ik ben 's morgens gewoon niet op mijn best.

Verzorgende: wilt u misschien liever 's avonds wassen?

Cliënt: Nou nee, dat vind ik een vies idee, om zo uit mijn bed de kleren aan te trekken.

Verzorgende: Goed dan schrijf ik in uw zorgleefplan dat we u geen hand geven en dat we de tijd nemen om u te helpen 's morgens. We moeten even kijken hoeveel tijd het ongeveer kost, daar komen we de komende dagen al gauw achter. En dan bespreken we met u wat voor u en ons het prettigst werkt qua tijdstip op de ochtend, vindt u dat goed?

Cliënt: ja fijn zo.

Doelen en afspraken: uitkomsten van gesprekken met cliënten

Onderstaande doelen en afspraken zijn allemaal uitkomsten van gesprekken met cliënten.

Het eerste deel van de zin is iets wat de cliënt verteld heeft.

Je zou je dus telkens een gesprek kunnen voorstellen:

Verzorgende: 'Wat betekent het voor u dat u een ochtendmens bent? Hoe kunnen we daar precies rekening mee houden?'

Cliënt: 'Ik wil graag uiterlijk om zeven uur gewekt worden.'

Of met de familie: 'Wat betekent het voor uw vader dat hij een ochtendmens is? Hoe kunnen we daar precies rekening mee houden?'

Dochter: 'Nou als dat jullie lukt kun je hem dan om zeven uur wekken?'

Participatie	
De cliënt vertelt...	Wensen, doelen, afspraken
Ik ben een ochtendmens	ik wil graag om zeven uur gewekt worden
Ik ben geen ochtendmens	ik wil graag tussen 10 uur en half elf gewekt worden
Ik houd van gezelligheid en drukte	na het wassen en aankleden word ik in de rolstoel naar de receptie gereden, daar zit ik tot de lunch en kan praatjes maken met voorbijgangers
Ik ben graag op mijzelf	na het wassen en aankleden word ik in de stoel bij mijn raam geholpen met de leeslamp en de krant bij de hand.
Ik ben graag buiten in de avond	na het avondeten loopt iemand met me mee naar de voordeur, ik zit dan tot 20 uur buiten, weer of geen weer
Ik ga graag naar de kerk, dit lukt echter niet meer zelfstandig	ik ga bellen of ik met iemand mee kan rijden, als dit niet lukt helpt de verzorging me volgende week met bellen.
Ik heb geen familie en weinig contacten maar heb daar wel behoefte aan	ik stel prijs op een gesprek met de coo vrijwilligerswerk om een vrijwilliger voor me te zoeken. De verzorging maakt een afspraak binnen twee weken.
Het contact met mijn drie kleinkinderen is heel belangrijk voor me	Ik mag post aan hen afgeven aan de balie. Voor verzending wordt gezorgd.
Woonomgeving	
De cliënt vertelt...	Wensen, doelen, afspraken
Ik kan me steeds moeilijker redden in de badkamer.	De verzorging zorgt dinsdag voor het telefoonnummer van het WMO-loket, zodat ik daar een afspraak mee kan maken.
Ik slaap op de begane grond, ik voel me onveilig	De verzorging sluit de ramen als ik naar bed

met open ramen.	geholpen word.
Ik moet 's nachts nogal eens naar het toilet. De verlichting in de kamer is te fel. Na afloop ben ik te wakker.	De technische dienst komt deze week een dimmer op de lamp zetten.
Lichamelijk welbevinden	
De cliënt vertelt...	Wensen, doelen, afspraken
Ik heb moeite met de knoop van mijn broek en haal daardoor het toilet niet.	Mijn vrouw neemt broeken met elastiek voor me mee. We proberen een week uit of dit beter gaat.
Na de lichamelijke verzorging ben ik uitgeput.	Ik blijf dan op bed tot de lunch.
Na de lichamelijke verzorging ben ik uitgeput.	Zondag, dinsdag en donderdag worden daarom alleen mijn gezicht, handen en 'onderkant' gewassen.
Ik zie er graag verzorgd uit.	Dit betekent: elke dag een schoon setje kleding die mijn dochter heeft klaar gehangen, inclusief bijpassende ketting. Graag ook lippenstift uit het rode laatje.
Mentaal welbevinden	
De cliënt vertelt...	Wensen, doelen, afspraken
Bezoek van mijn gehandicapte dochter vind ik fijn maar het emotioneert me altijd zeer.	Ik word daarna vroeg (voor 21.30 uur) naar bed geholpen en krijg eerst een borrel (glaasje Cointreau uit mevrouw haar koelkast).
Ik vind het heel lastig dat ik zoveel vergeet. Ik word hier erg kribbig van.	Graag heb ik een gesprek met een dokter hierover. De verzorging maakt een afspraak met de psycholoog binnen een week.
Dat ik niet meer bij mijn vrouw woon, kan ik niet verkroppen. Ik ben echter geen prater. Ik heb vooral behoefte aan afleiding na haar vertrek.	Ik ga dan in de televisiekamer zitten en wil daar graag in de groene stoel geholpen worden.